

PROTOKOL O SPOLUPRÁCI

MEDZI

**CENTROM PRE MEDZINÁRODNOPRÁVNU OCHRANU DETÍ A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

A

**THE INSTITUTO DA SEGURANÇA SOCIAL, I.P., ÚSTREDNÝM ORGÁNOM PRE
MEDZIŠTÁTNE OSVOJENIA PORTUGALSKEJ REPUBLIKY**

TÝKAJÚCI SA SPOLUPRÁCE PRI MEDZIŠTÁTNYCH OSVOJENIACH

Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže a Instituto da Segurança Social, I.P., ako ústredný orgán pre medzištátne osvojenia podľa článku 6 Dohovoru o ochrane detí a spolupráci pri medzištátnych osvojeniach zo dňa 29. mája 1993 (ďalej len „dohovor“), ako aj podľa článku 3 bodu 2 x) Nariadenia 83/2012 zo dňa 30. marca, v záujme efektívneho vykonávania dohovoru dodržiavajú nasledujúci správny postup v procese medzištátnych osvojení.

Časť 1

Všeobecné ustanovenia

1. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže (ďalej len „centrum“) je ústredným orgánom Slovenskej republiky ako „štátu pôvodu“ povereným plnením úloh podľa článku 6 dohovoru.
2. Centrum je orgánom príslušným na vydanie osvedčenia podľa článku 23 dohovoru, ak sa konanie o osvojenie uskutoční na príslušnom súde v Slovenskej republike. Centrum vyhotovuje osvedčenia v anglickom jazyku.
3. Instituto da Segurança Social, I.P. (ďalej len „ISS, I.P.“) je ústredným orgánom Portugalskej republiky ako „prijímajúceho štátu“ v súlade s článkom 6 dohovoru.
4. ISS, I.P. je orgánom príslušným na vydanie osvedčenia podľa článku 23 dohovoru, ak sa takéto konanie uskutoční na príslušnom súde v Portugalskej republike. ISS, I.P. vyhotovuje osvedčenia v anglickom jazyku.

5. ISS, I.P. vydáva povolenie na vstup a trvalý pobyt slovenského dieťaťa, ktoré bolo zverené do predosvojiteľskej starostlivosti na území Portugalskej republiky.
6. Centrum spolupracuje s ISS, I.P. pri hľadaní vhodného náhradného rodinného prostredia pre dieťa, ktorému je možné sprostredkovať medzištátne osvojenie tak, aby zodpovedalo jeho osobným, zdravotným a sociálnym potrebám.
7. Centrum komunikuje výlučne s ISS, I.P. v záležitostiach týkajúcich sa sprostredkovania medzištátnych osvojení.
8. Centrum a ISS, I.P. zaručujú, že medzištátne osvojenia sa budú uskutočňovať iba v najlepšom záujme dieťaťa.
9. Centrum a ISS, I.P. riešia spory súvisiace s aplikáciou alebo výkladom Protokolu o spolupráci medzi centrom a ISS, I.P., ústredným orgánom Portugalskej republiky, týkajúci sa spolupráce pri medzištátnych osvojeniach (ďalej len „protokol“) výlučne vzájomnou dohodou. Riešenie sporov súvisiacich s aplikáciou alebo výkladom protokolu pred národným alebo medzinárodným súdnym orgánom je neprípustné.
10. V súlade s princípom subsidiarity sa medzištátne osvojenie môže uskutočniť iba vtedy, ak príslušné orgány nenájdu pre dieťa vhodné náhradné rodinné prostredie v Slovenskej republike.
11. V súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi Portugalskej republiky v oblasti medzištátnych osvojení, maximálny vek dieťaťa, ktoré má byť osvojené je 15 rokov, vo výnimočných prípadoch 18 rokov. Praxou však je, že maximálny vek dieťaťa, ktoré môže byť medzištátne osvojené je 15 rokov.
12. Centrum a ISS, I.P. prijímajú všetky potrebné opatrenia, ktoré dieťaťu zo Slovenskej republiky, po jeho zverení do predosvojiteľskej starostlivosti na účely osvojenia, zaručia v Portugalskej republike rovnakú ochranu, aká sa poskytuje portugalskému dieťaťu.
13. Ak dôjde k porušeniu práv dieťaťa, centrum preruší spoluprácu s ISS, I.P., a to minimálne na obdobie šiestich mesiacov. Táto lehota začne plynúť dňom doručenia oznámenia centra o konkrétnych okolnostiach prerušenia spolupráce ISS, I.P.. V spolupráci možno pokračovať až na základe žiadosti ISS, I.P. a po odstránení, prípadne náprave všetkých porušení uvedených v oznámení centra. Centrum a ISS, I.P. obnovia spoluprácu uzavretím dodatku k protokolu.
14. Centrum a ISS, I.P. sa dohodnú na mechanizme vypracúvania a zasielania predadopčných a postadopčných správ o vývine dieťaťa počas obdobia prerušenia spolupráce.
15. Centrum poskytne ISS, I.P. vzory sociálnych správ o dieťati v predadopčnom a postadopčnom období.
16. Centrum poskytne ISS, I.P. kontakt na Slovenskú advokátsku komoru, ktorá vedie zoznam advokátov zaoberajúcich sa rodinným právom (ďalej len „zoznam advokátov“).
17. ISS, I.P. sa zaväzuje, že zabezpečí a sprostredkuje centru, na základe jeho písomnej žiadosti a prostredníctvom jeho zamestnancov (zamestnancov centra), návštevu rodiny dieťaťa, ktorému bolo sprostredkované medzištátne osvojenie. ISS, I.P. je povinné reagovať na písomnú žiadosť centra do 3 pracovných dní od doručenia tejto výzvy.

Časť 2

Pôsobnosť centra

1. V procese sprostredkovania medzištátnych osvojení vedie centrum jeden zoznam žiadostí zahraničných žiadateľov o osvojenie dieťaťa s obvyklým pobytom v Slovenskej republike (ďalej len „zoznam žiadateľov“), do ktorého sú žiadatelia zapisovaní po odsúhlasení kompletnosti a aktuálnosti ich dokumentácie postupne podľa dátumu doručenia ich žiadosti do centra.
2. Centrum prijíma žiadosti žiadateľov s obvyklým pobytom v Portugalskej republike o osvojenie dieťaťa s obvyklým pobytom v Slovenskej republike (ďalej len „žiadosť o osvojenie“) zásadne len od ISS, I.P.. Počet žiadostí žiadateľov s obvyklým pobytom v Portugalskej republike nie je obmedzený.
3. Centrum preskúma žiadosť o osvojenie a priložené doklady v lehote jedného mesiaca od ich doručenia a posúdi či spĺňajú náležitosti v súlade s týmto protokolom a článkom 15 dohovoru.
4. Ak je žiadosť o osvojenie neaktuálna alebo neúplná, centrum požiada ISS, I.P. o jej doplnenie alebo aktualizáciu. ISS, I.P. zašle požadované doklady do centra v lehote dvoch mesiacov odo dňa, kedy mu bola požiadavka doručená. V odôvodnených prípadoch môže centrum na základe žiadosti ISS, I.P. túto lehotu predĺžiť. Ak požadované doklady nie sú do centra zaslané včas, centrum nekompletnú alebo neaktuálnu žiadosť vráti ISS, I.P. a žiadateľov do zoznamu nezapíše alebo zo zoznamu vyradí.
5. Ak je žiadosť o osvojenie aktuálna a kompletná, centrum zašle ISS, I.P. potvrdenie o prijatí žiadosti o osvojenie.
6. Centrum vedie prehľad detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie. Deti sú do prehľadu zapisované postupne podľa dátumu doručenia ich dokumentácie do centra.
7. Ak centrum vyberie pre dieťa vhodných žiadateľov, zašle o tom informáciu ISS, I.P., ku ktorej pripojí kompletnú písomnú dokumentáciu dieťaťa v súlade s článkom 16 dohovoru vypracovanú v slovenskom jazyku.
8. Ak žiadatelia nesúhlasia s navrhnutým dieťaťom, centrum posúdi odôvodnenosť odmietnutia na základe ich vyjadrenia a stanoviska ISS, I.P.. Centrum informuje ISS, I.P. o prijatých opatreniach v lehote dvoch mesiacov odo dňa doručenia správy o odmietnutí dieťaťa.
9. Ak žiadatelia súhlasia s osvojením navrhnutého dieťaťa, centrum zašle ISS, I.P. súhlas podľa článku 17 písm. c) dohovoru. Následne po tom ako ISS, I.P. doručí do centra súhlas oboch žiadateľov spolu so súhlasom ISS, I.P..
10. ISS, I.P. zašle Centru splnomocnenie žiadateľov pre advokáta, ktorý ich bude zastupovať v súdnom konaní o zverení maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti pred súdom Slovenskej republiky. Centrum poskytne splnomocnenému advokátovi kompletnú dokumentáciu žiadateľov na účel vypracovania a podania návrhu na príslušný súd.
11. Centrum oznámi ISS, I.P. termíny vytýčeného súdneho pojednávania a prvého stretnutia žiadateľov a dieťaťa v Slovenskej republike.

12. V prípade komplikácií v rámci prvého stretnutia dieťaťa so žiadateľmi centrum a ISS, I.P. spolupracujú na ich riešení.
13. V súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky sa predosvojiteľská starostlivosť uskutočňuje v rodine budúcich osvojiteľov na území Portugalskej republiky a trvá najmenej deväť mesiacov. Túto lehotu nie je možné skrátiť.
14. Centrum sleduje začleňovanie dieťaťa do nového rodinného prostredia v Portugalskej republike formou sociálnych správ o dieťati, ktoré mu doručuje ISS, I.P. v dohodnutých intervaloch podľa časti 3 bodoch 23 a 24 protokolu.
15. Vo veciach osvojenia dieťaťa je zasielanie správ o dieťati rozdelené do dvoch častí. Prvá zahŕňa obdobie predosvojiteľskej starostlivosti a druhá časť zahŕňa obdobie po právoplatnom osvojení dieťaťa.
16. Centrum zasiela sociálne správy o dieťati príslušnému orgánu sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately a príslušným súdom Slovenskej republiky.
17. Ak sociálna správa o dieťati obsahuje alebo indikuje informácie, na základe ktorých je potrebné prijať opatrenia na ochranu dieťaťa, centrum navrhne ISS, I.P. prijatie a následný výkon týchto opatrení.
18. Centrum, v prípade priebehu konania o osvojení dieťaťa na príslušnom súde Slovenskej republiky, vyhotoví osvedčenie o osvojení dieťaťa podľa článku 23 dohovoru a zašle ho ISS, I.P.
19. Centrum po doručení právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu o osvojení informuje prostredníctvom ISS, I.P. osvojiteľov o majetkových pomeroch dieťaťa.
20. V súlade s článkom 30 dohovoru centrum sprostredkuje osvojenému dieťaťu informácie o jeho pôvode v rozsahu povolenom vnútroštátnymi právnymi predpismi Slovenskej republiky.
21. Centrum je v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a administratívnymi postupmi medzištátnych osvojení oprávnené v najlepšom záujme dieťaťa pôsobiť aktívne a žiadať ISS, I.P. o spoluprácu pri vyhľadaní vhodnej náhradnej rodiny. Centrum poskytne ISS, I.P. stručnú charakteristiku, správu o zdravotnom stave, fotodokumentáciu, audio- vizuálny záznam dieťaťa/ detí. Tieto materiály slúžia len pre interné účely ISS, I.P. a ISS, I.P. sa zaväzuje ich nezverejniť.

Časť 3

Pôsobnosť ISS, I.P.

1. ISS, I.P. vydáva súhlas podľa článku 17 písm. c) dohovoru.
2. ISS, I.P. podporuje aktivity zamerané na výmenu skúseností subjektov pôsobiacich v oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti v Slovenskej republike a v Portugalskej republike.
3. ISS, I.P. zasiela centru žiadosti o osvojenie s priloženými dokladmi až po tom, ako sa ubezpečí, že žiadosť a doklady spĺňajú všetky náležitosti podľa tohto protokolu a dohovoru.
4. ISS, I.P. zašle do centra spolu so žiadateľmi podpísanou žiadosťou nasledujúce doklady:

- a) správu podľa článku 15 dohovoru, v ktorej sa konštatuje, že žiadatelia sú na osvojenie spôsobilí a vhodní;
- b) komplexnú a aktuálnu sociálnu správu „home study“ vypracovanú príslušným sociálnym úradom, nie staršiu ako šesť mesiacov;
- c) rodné listy žiadateľov;
- d) sobášny list žiadateľov;
- e) kópie platných cestovných dokladov žiadateľov (pas);
- f) výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace;
- g) aktuálne lekárske správy o zdravotnom stave žiadateľov nie staršie ako tri mesiace;
- h) potvrdenie o ročných príjmoch žiadateľov vystavené ich zamestnávateľmi;
- i) daňové priznanie oboch žiadateľov;
- j) fotografie, obrazový a zvukový záznam o žiadateľoch a ich rodinnom prostredí, nie staršie ako šesť mesiacov;
- k) vyplnený a podpísaný dotazník pre žiadateľov o osvojenie dieťaťa zo Slovenskej republiky;
- l) formulár pre udelenie súhlasu žiadateľov so spracovaním osobných údajov pre potreby sprostredkovania medzištátneho osvojenia, vrátane vypracúvania predadopčných a postadopčných správ podpísaných žiadateľmi;
- m) potvrdenie príslušného orgánu prijímajúceho štátu o určení sociálneho úradu v cudzine zodpovedného za doručovanie predadopčných a postadopčných správ.

5. Ak žiadosť nebola vybavená v kalendárnom roku, v ktorom bola do centra doručená, ISS, I.P. doručí do centra v lehote jedného roka od jej doručenia nasledovné doklady:

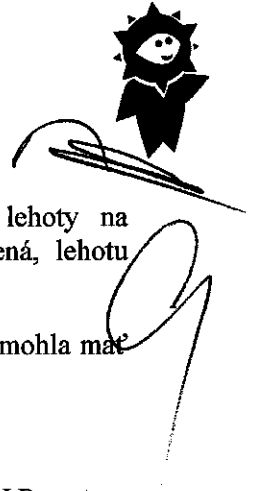
- a) aktualizáciu sociálnej správy, nie staršiu ako tri mesiace;
- b) lekárske správy o zdravotnom stave žiadateľov, nie staršie ako tri mesiace;
- c) výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace.

6. ISS, I.P. doručí do centra aktuálnu správu podľa článku 15 dohovoru, ktorým sa osvedčuje spôsobilosť žiadateľov osvojiť si dieťa zo zahraničia, ak jeho platnosť uplynie v období, počas ktorého je žiadosť evidovaná v centre.

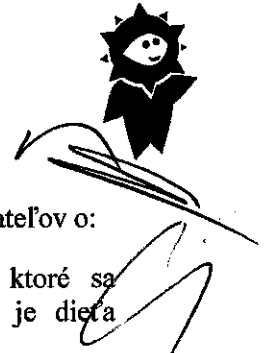
7. ISS, I.P. zasiela centru doklady uvedené v bodoch 4, 5 a 6 ako originály, prípadne kópie, dvojmo, spolu s úradne osvedčeným prekladom do slovenského jazyka.

8. ISS, I.P. priebežne informuje žiadateľov o potrebe doplnenia alebo aktualizácie ich dokumentácie.

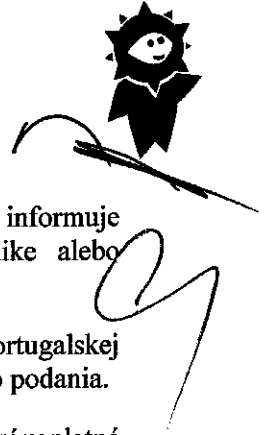
9. Ak ISS, I.P. nezašle centru v určenej lehote aktualizované doklady bez uvedenia relevantného dôvodu, centrum príslušnú žiadosť vráti ISS, I.P. a žiadateľov vyradí zo zoznamu žiadateľov.

10. ISS, I.P. môže v odôvodnených prípadoch požiadať centrum o predĺženie lehoty na aktualizáciu dokladov. Centrum žiadosť posúdi a v prípadoch, ak je odôvodnená, lehotu predĺži. O výsledku informuje ISS, I.P.
11. ISS, I.P. bezodkladne oznámi centru každú zmenu na strane žiadateľov, ktorá by mohla mať vplyv na proces sprostredkovania osvojenia, prednostne e-mailom alebo faxom.
12. ISS, I.P. oboznámi žiadateľov s dokumentáciou dieťaťa, ktoré navrhlo centrum.
13. Ak po preštudovaní dokumentácie dieťaťa žiadatelia dieťa odmietnu, ISS, I.P. o tom bezodkladne informuje centrum, prednostne e-mailom alebo faxom. Zároveň ISS, I.P. zašle centru nasledovné písomnosti s prekladom do slovenského jazyka:
  - a) vyjadrenie žiadateľov k odmietnutiu dieťaťa, v ktorom žiadatelia uvedú všetky dôvody, ktoré ich viedli k takémuto rozhodnutiu;
  - b) stanovisko akreditovaného subjektu k odmietnutiu dieťaťa a dôvodom, ktoré uviedli žiadatelia.
14. ISS, I.P. doručí centru písomnosti uvedené v predchádzajúcom odseku a tiež kompletnú dokumentáciu dieťaťa v lehote šiestich týždňov odo dňa, kedy mu bola dokumentácia dieťaťa centrom doručená.
15. V prípade súhlasu žiadateľov s navrhnutým dieťaťom, ISS, I.P. zašle centru v lehote šiestich týždňov od doručenia dokumentácie dieťaťa nasledovné, do slovenského jazyka preložené, dokumenty:
  - a) vlastnoručne podpísaný súhlas žiadateľov podľa článku 17 písm. a) dohovoru;
  - b) súhlas ISS, I.P. podľa článku 17 písm. c) dohovoru;
  - c) žiadateľmi vlastnoručne podpísanú aktuálnu plnú moc pre zvoleného advokáta.
16. ISS, I.P. oboznámi žiadateľov s príslušnými právnymi predpismi a administratívnymi postupmi v oblasti medzištátnych osvojení platnými v Slovenskej republike.
17. ISS, I.P. upozorní žiadateľov na skutočnosť, že v procese sprostredkovania medzištátneho osvojenia spolupracujú výhradne prostredníctvom ISS, I.P., ktorý v ich mene spolupracuje s centrom.
18. ISS, I.P. informuje žiadateľov o skutočnostiach, že:
  - a) centrum poskytuje právnu pomoc bezplatne;
  - b) orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a detské domovy poskytujú bezplatné sociálne poradenstvo;
  - c) súdne konania týkajúce sa medzištátnych osvojení sú oslobodené od súdnych poplatkov.
19. ISS, I.P. informuje žiadateľov o nákladoch, ktoré budú musieť vynaložiť na pobyt v Slovenskej republike, na právne zastúpenie a výdavky spojené s vydaním dokladov dieťaťa.

20. Akreditovaný subjekt, na základe informácií poskytnutých centrom, informuje žiadateľov o:
- termíne prvého stretnutia (interakcie) dieťaťa so žiadateľmi, ktoré sa uskutočnia v detskom domove v Slovenskej republike, v ktorom je dieťa umiestnené;
  - termíne súdneho pojednávania a o sídle príslušného súdu v Slovenskej republike, ktorý bude konať vo veci zverenia dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti budúcich osvojiteľov.
21. Prvé stretnutie (interakcia) sa uskutočňuje pred vytýčeným termínom súdneho pojednávania nasledovne:
- u dieťaťa do troch rokov veku trvá interakcia najmenej dva týždne (14 kalendárnych dní);
  - u dieťaťa staršieho ako tri roky a u súrodeneckých skupín trvá interakcia najmenej tri týždne (21 kalendárnych dní).
22. Pred príchodom žiadateľov do Slovenskej republiky za účelom prvého stretnutia (interakcie) s dieťaťom, ISS, I.P. odovzdá žiadateľom dotazník a predtlačенú obálku s adresou centra. ISS, I.P. požiada žiadateľov o vyplnenie dotazníka v čase pobytu v Slovenskej republike, osobne, bez asistencie iných osôb a zaslania na adresu centra ešte pred odchodom zo Slovenskej republiky. Získané informácie slúžia centru na zlepšenie administratívneho postupu v medzištátnych osvojeniach.
23. ISS, I.P. sleduje začleňovanie dieťaťa do nového rodinného prostredia v Portugalskej republike formou sociálnych správ o dieťaťu, ktoré v období predosvojiteľskej starostlivosti doručuje centru nasledovne:
- prvú správu najneskôr do jedného mesiaca odo dňa príchodu dieťaťa do Portugalskej republiky.;
  - druhú a všetky nasledujúce správy pravidelne jedenkrát za tri mesiace až do vydania rozhodnutia príslušného súdu o osvojení dieťaťa.
24. Po právoplatnom osvojení dieťaťa ISS, I.P. doručuje postadopčné sociálne správy do centra pravidelne vždy k 31. decembru kalendárneho roka v závislosti od veku dieťaťa nasledovne:
- každý rok do dovŕšenia 10. roku veku dieťaťa,
  - ďalšiu sociálnu správu v roku, v ktorom dieťa dovŕši 12. rok veku,
  - nasledujúcu sociálnu správu v roku, v ktorom dieťa dovŕši 14. rokov veku. Súčasťou tejto sociálnej správy je aj aktuálny DVD záznam dieťaťa a jeho adoptívnych rodičov a aktuálna lekárska správa o dieťaťu,
  - ďalšiu sociálnu správu v roku, v ktorom dieťa dovŕši 16. rokov veku,
  - poslednú sociálnu správu v roku, v ktorom dieťa dosiahne plnoletosť.
25. ISS, I.P. zasiela centru predadopčné a postadopčné správy v dvoch vyhotoveniach úradne preložených do slovenského jazyka.
26. ISS, I.P. vypracúva a zodpovedá za obsah predadopčných a postadopčných správ.

27. V lehote jedného mesiaca po uplynutí predosvojiteľskej starostlivosti ISS, I.P. informuje centrum, či sa konanie o osvojenie dieťaťa uskutoční v Portugalskej republike alebo v Slovenskej republike.
28. Ak budúci osvojiteľia podajú návrh na osvojenie dieťaťa na príslušnom súde v Portugalskej republike, ISS, I.P. doručí centru kópiu návrhu v lehote dvoch mesiacov od dňa jeho podania.
29. Ak sa konalo podľa predchádzajúceho odseku, ISS, I.P. centru doručí právoplatné a vykonateľné rozhodnutie o osvojení v štyroch vyhotoveniach v lehote šiestich týždňov od nadobudnutia právoplatnosti daného rozsudku.
30. Každé vyhotovenie rozhodnutia o osvojení dieťaťa obsahuje nasledujúce náležitosti:
  - a) vyznačenú doložku právoplatnosti a vykonateľnosti;
  - b) osvedčenie „Apostille“;
  - c) úradne osvedčený preklad do slovenského jazyka.
31. ISS, I.P. spolu s rozhodnutím o osvojení doručí centru v dvoch vyhotoveniach osvedčenie podľa článku 23 dohovoru.
32. Ak sa budúci osvojiteľia rozhodnú podať návrh na osvojenie dieťaťa v Slovenskej republike, ISS, I.P. zašle centru v lehote jedného mesiaca po uplynutí predosvojiteľskej starostlivosti aktuálnu overenú plnú moc žiadateľov pre advokáta, ktorý ich bude v konaní o osvojení zastupovať.

Časť 4

Osobitné ustanovenia

1. Centrum a ISS, I.P. sa navzájom informujú o všetkých zmenách vnútroštátnych právnych predpisov, ako aj o zmenách administratívnych postupov medzištátnych osvojení.
2. ISS, I.P. akceptuje formuláre používané centrom vypracované v súlade s odporúčaním špeciálnych komisií Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného k dohovoru.
3. Súčasťou protokolu sú nasledovné prílohy:
  - a) vybrané ustanovenia vnútroštátnych právnych predpisov Slovenskej republiky regulujúce oblasť osvojení, vrátane medzištátnych osvojení;
  - b) vybrané ustanovenia vnútroštátnych právnych predpisov Portugalskej republiky regulujúce oblasť osvojení, vrátane medzištátnych osvojení;
  - c) formulár dotazníka pre žiadateľov o osvojenie dieťaťa zo Slovenskej republiky;
  - d) formulár osvedčenia podľa článku 23 dohovoru;
  - e) formulár pre udelenie súhlasu žiadateľov so spracovaním osobných údajov pre potreby sprostredkovania medzištátneho osvojenia a vypracúvania predadopčných a postadopčných správ;

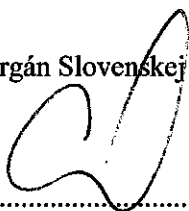
Časť 5

Záverečné ustanovenia

1. Protokol sa uzatvára na neurčitý čas. Každý z ústredných orgánov môže protokol písomne vypovedať.
2. Výpovedná lehota je tri kalendárne mesiace a začína plynúť dňom nasledujúcim po dni doručenia písomnej výpovede druhému ústrednému orgánu.
3. Pri vypovedaní protokolu sa centrum a ISS, I.P. písomne dohodnú na postupe pri postadopčnom servise a monitoringu detí osvojených do Portugalskej republiky, najmä odsúhlasia príslušný subjekt zodpovedný za kontinuitu výkonu dohovoru a za vypracúvanie a zasielanie predadopčných a postadopčných správ.
4. Centrum a ISS, I.P. formou dodatkov k protokolu prijímajú opatrenia na zlepšenie správnej spolupráce v oblasti medzištátnych osvojení. Dodatok musí byť vyhotovený v písomnej forme, odsúhlasený obidvoma stranami a riadne podpísaný štatutárnymi zástupcami centra a ISS, I.P..
5. Protokol nadobúda platnosť dňom jeho podpísania.

Dané v BRATISLAVE dňa 01 APR. 2014 v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom, portugalskom a anglickom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť. V prípade rozdielnej výkladu je rozhodujúce anglické znenie.

Za ústredný orgán Slovenskej republiky

Za ústredný orgán Portugalskej republiky

Mariana Ribeiro Ferreira
Presidente do CD